

ฉบับที่ 22/2566

วันที่ 19 กรกฎาคม 2566

ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566
(ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566)

นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 1,957,045 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 2,565,504 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 435,243 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 352,814 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566
(ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566)

หน่วย: ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2565	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	1,957,045	1,891,694	65,351	3.5
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	2,565,504	2,434,146	131,358	5.4
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,434,126	2,269,172	164,954	7.3
2.2 รายจ่ายปีก่อน	131,378	164,974	(33,596)	(20.4)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(608,459)	(542,452)	(66,007)	(12.2)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(97,989)	(79,455)	(18,534)	(23.3)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(706,448)	(621,907)	(84,541)	(13.6)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	435,243	621,075	(185,832)	(29.9)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(271,205)	(832)	(270,373)	(32,496.8)
8. เงินคงคลังต้นงวด	624,019	588,747	35,272	6.0
9. เงินคงคลังปลายงวด	352,814	587,915	(235,101)	(40.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2566

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3557

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนมิถุนายน 2566
และในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566)

ในเดือนมิถุนายน 2566 รัฐบาลเกินดุลเงินสด จำนวน 44,957 ล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินงบประมาณ จำนวน 41,540 ล้านบาท และเป็นการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 3,417 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 มีจำนวน 352,814 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนมิถุนายน 2566

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 385,716 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 3,152 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.8) โดยการนำส่งรายได้ของกรมสรรพากร (ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม) เป็นสำคัญ เนื่องจากการลดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตและปริมาณการผลิตปิโตรเลียมลดลงในช่วงเปลี่ยนผู้รับสัมปทาน

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 344,176 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 25,873 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 8.1) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 335,380 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 9.2 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 8,796 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 20.8 โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย (ตารางที่ 1)

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 288,863 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 8.5 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) กระทรวงการคลัง และกระทรวงแรงงาน เบิกจ่ายสูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 46,517 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 13.8 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และรัฐวิสาหกิจ เบิกจ่ายสูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 74,343 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 35,062 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 27,280 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 12,028 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 10,519 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 6,480 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 6,220 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6,022 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 4,880 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 4,089 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3,398 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนมิถุนายน 2566

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนมิถุนายน		เปรียบเทียบ	
	2566	2565	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน (1.1+1.2)	335,380	307,192	28,188	9.2
1.1 รายจ่ายประจำ	288,863	266,330	22,533	8.5
1.2 รายจ่ายลงทุน	46,517	40,862	5,655	13.8
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	8,796	11,111	(2,315)	(20.8)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	344,176	318,303	25,873	8.1

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนมิถุนายน 2566 เกิดดุลจำนวน 44,957 ล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินงบประมาณ จำนวน 41,540 ล้านบาท และการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 3,417 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สุทธิ 3,094 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 51,000 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 95,957 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 352,814 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนมิถุนายน 2566

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนมิถุนายน 2566		เปรียบเทียบ	
	2566	2565	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	385,716	388,868	(3,152)	(0.8)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	344,176	318,303	25,873	8.1
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	335,380	307,192	28,188	9.2
2.2 รายจ่ายปีก่อน	8,796	11,111	(2,315)	(20.8)
3. ดุลเงินงบประมาณ	41,540	70,565	(29,025)	(41.1)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	3,417	(6,187)	9,604	155.2
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	44,957	64,378	(19,421)	(30.2)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	51,000	126,885	(75,885)	(59.8)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	95,957	191,263	(95,306)	(49.8)
8. เงินคงคลังต้นงวด	256,857	396,652	(139,795)	(35.2)
9. เงินคงคลังปลายงวด	352,814	587,915	(235,101)	(40.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2566

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3557

2. ฐานะการคลังในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566)

2.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 1,957,045 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 65,351 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.5) โดยการนำส่งรายได้ของกรมสรรพากร (ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) ส่วนราชการอื่น และกรมศุลกากรสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ประกอบกับมีรายได้เพิ่มจากการเปลี่ยนระบบสัมปทานปิโตรเลียมเป็นระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต และรายได้พิเศษต่าง ๆ เช่น การนำส่งทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนเป็นรายได้แผ่นดิน รายได้จากสัมปทานโทรศัพท์เคลื่อนที่ เงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน อากรขาเข้าย้อนหลังตามคำพิพากษาคดี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การนำส่งรายได้ของกรมสรรพสามิต (ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากมีมาตรการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่อยู่ในระดับสูง

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 2,565,504 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 131,358 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.4) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,434,126 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 7.3 และการเบิกจ่ายเงินจาก งบประมาณปีก่อน จำนวน 131,378 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 20.4 โดยรายจ่าย ปีปัจจุบันประกอบด้วย (ตารางที่ 3)

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 2,084,585 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 82.3 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,532,487 ล้านบาท) สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็น ร้อยละ 5.7 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและ กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม) รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงการคลัง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานอิสระของรัฐ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 349,541 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 53.6 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 652,513 ล้านบาท) สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 17.9 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน (กองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) กระทรวงคมนาคม และรัฐวิสาหกิจ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 242,989 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 183,184 ล้านบาท เงินอุดหนุน ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 175,119 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 95,789 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร จำนวน 84,506 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 79,402 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 70,955 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 62,541 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 48,413 ล้านบาท งบลงทุนของ กรมชลประทาน จำนวน 46,048 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 30,158 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกรมการปกครอง จำนวน 20,867 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 16,354 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 15,721 ล้านบาท เงินอุดหนุน ของกรมการข้าว จำนวน 15,674 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566
(ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566)

หน่วย: ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2565	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน (1.1+1.2)	2,434,126	2,269,172	164,954	7.3
1.1 รายจ่ายประจำ	2,084,585	1,972,727	111,858	5.7
1.2 รายจ่ายลงทุน	349,541	296,445	53,096	17.9
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	131,378	164,974	(33,596)	(20.4)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	2,565,504	2,434,146	131,358	5.4

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 706,448 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 608,459 ล้านบาท และการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 97,989 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 สุทธิ จำนวน 43,960 ล้านบาท การถอนเงินฝากคลังของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 10 - 12 ของปีงบประมาณ 2565 จำนวน 34,000 ล้านบาท และการถอนเงินกองทุนเบิกหักผลส่งเงินฝากคลังเป็นรายได้แผ่นดิน สุทธิ 17,855 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลจำนวน 435,243 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 271,205 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 352,814 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - มิถุนายน 2566)

หน่วย: ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2565	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	1,957,045	1,891,694	65,351	3.5
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	2,565,504	2,434,146	131,358	5.4
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,434,126	2,269,172	164,954	7.3
2.2 รายจ่ายปีก่อน	131,378	164,974	(33,596)	(20.4)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(608,459)	(542,452)	(66,007)	(12.2)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(97,989)	(79,455)	(18,534)	(23.3)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(706,448)	(621,907)	(84,541)	(13.6)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	435,243	621,075	(185,832)	(29.9)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(271,205)	(832)	(270,373)	(32,496.8)
8. เงินคงคลังต้นงวด	624,019	588,747	35,272	6.0
9. เงินคงคลังปลายงวด	352,814	587,915	(235,101)	(40.0)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2566

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง